

Dkt. Robert A. Peterson, Kazi ya Kuokoa ya Kristo, Kipindi cha 8, 3 Ofisi za Kristo: Nabii, Kuhani, na Mfalme , Sehemu ya 3

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Kazi ya Kuokoa ya Kristo. Hii ni kipindi cha 8, Ofisi Tatu za Kristo: Nabii, Kuhani, na Mfalme, Sehemu ya 3.

Tunajifunza ofisi tatu za Yesu, Nabii, Kuhani, na Mfalme.

Bado tunafanya kazi na ofisi yake ya unabii, na wakati huu, tukigeukia Yohana 1, ambapo tunaona yeye ni zaidi ya nabii. Yeye ndiye Neno la Mungu mwenyewe. Hapo mwanzo kulikuwako Neno, Yohana aliandika, naye Neno alikuwa pamoja na Mungu, naye Neno alikuwa Mungu.

Mstari wa 14, naye Neno alifanyika mwili, akakaa kwetu, nasi tumeuona utukufu wake, utukufu kama wa Mwana pekee atokaye kwa Baba , amejaa neema na kweli. Yohana anapomwita Yesu Neno la Mungu, anazungumzia na kuzungumza katika utamaduni wake wa Kigiriki wa karne ya kwanza, lakini tofauti na madai ya Rudolf Bultmann na wengine, hapati dhana hiyo ya Logos kutoka kwa utamaduni huo. Badala yake, ni dhana ya Agano la Kale kwa sababu hapa katika Yohana 1, Yesu, hasa katika mistari mitano ya kwanza, anaakisi Mwanzo sura ya 1:1 na inayofuata.

Anazungumzia uumbaji. Anasema, mwanzoni, maneno yenyewe ya Septuagint au tafsiri ya Kigiriki ya Mwanzo 1, 1 yanaanza na maneno hayo, yanazungumzia uumbaji katika mstari wa 3, nuru na giza katika mstari wa 5. Ninaelewa nuru halisi na giza katika Mwanzo 1, nuru na giza la sitiari hapa, lakini hakuna shaka kwamba hiyo ndiyo historia ya Yohana. Anatomia Logos kutoka historia ya uumbaji ya Agano la Kale lakini anazungumzia ulimwengu wake wa Kiyunani wa karne ya kwanza, ambapo kulikuwa na mawazo mengi ya Logos.

Kwa hivyo, ni hatua ya busara kwa upande wake, akiweka msingi wa ujumbe wake katika maandiko ya Agano la Kale na bado akichochea shauku katika ujumbe wake kwa kuzungumza katika ulimwengu wa karne ya kwanza ambao ulikuwa na wasiwasi mkubwa kuhusu Logos. Kuna ujumuishaji mkubwa, mgawanyiko mkubwa. Samahani, ulinganifu wa kawaida hufuata mpangilio ambapo herufi hizi zinawakilisha mawazo. A, B, C, C, B, A, unaweza kuwa na wengi, A, B, C, D, D, C, B, A, wengi, unaweza kuwa na wanachama wengi upendavyo.

Utangulizi wa Injili ya Yohana, unatambulisha Injili nzima ya Yohana, na ni kazi bora ya fasihi na theolojia. Injili na utangulizi vyote vina muundo wa chiastic, chiasm, au

ulinganifu uliogeuzwa. Neno chiasm linatokana na neno la Kigiriki chi, au chi, kwa sababu ukiandika herufi, A, B, B prime, A prime, na kuziunganisha, una X kubwa, au chi. Huu ni ulinganifu uliogeuzwa kulingana na mistari ya A, B, C, D. Ulinganifu wa kawaida, nadhani nilifanya hivyo kinyume kabisa, ulinganifu wa kawaida, samahani, ungekuwa A, B, C, A, B, C, au A, B, C, D, A, B, C, D. Ulinganifu uliogeuzwa, au chiasm, huibadilisha, kwa hivyo A, B, C, C, B, A, kama hivyo, au katika kesi hii, A, B, B prime, A prime. A ni Mwana, Mwana wa Mungu aliyekuwepo awali, lakini bado hajaitwa hivyo, anasemwa kama Neno katika mstari wa 1 na kisha anasemwa kama Nuru, angalau kwa mstari wa 7. Kwa hivyo, Mwana anasemwa kama Neno, mstari wa 1, na Mwana anasemwa kama Nuru, mstari wa 7. Kama Yohana angefuata ulinganifu wa kawaida, basi ungekuwa na Neno, Nuru, mwili wa Neno, mwili wa Nuru, lakini anabadilisha.

Ni Neno katika mstari wa 1, Nuru katika mstari wa 7, lakini kisha ni mwili katika suala la Nuru katika mstari wa 9, na mwili katika suala la Neno katika mstari wa 14. Kwa kweli, neno mwili linafaa zaidi kwa mstari wa 14 na mstari wa 9; labda tunapaswa kuiita mwanga, lakini mwanga huo hutolewa na Mmoja, Mwana wa Milele, ambaye anakuwa mwanadamu. Hapo mwanzo kulikuwa na Neno, mstari wa 1. Palikuwa na mtu aliyetumwa kutoka kwa Mungu, jina lake Yohana.

Alikuwa kama shahidi ili aishuhudie Nuru, ili wote wamwamini. Yeye hakuwa Nuru, bali alikuja kuishuhudia Nuru. Nuru halisi, ambayo huwaangazia watu wote, ilikuwa ikija ulimwenguni.

Kwa hivyo, Neno, Nuru, na sasa mwili kwa upande wa Nuru, Nuru ya kweli, ilikuwa ikija ulimwenguni. Anampa kila mtu nuru, si kwa baadhi ya hisia za kifalsafa ambazo mara nyingi huwekwa hapa, bali inamaanisha kila mtu aliyekutana na Bwana Yesu Kristo na huduma yake duniani aliangazwa, ikiwa unapenda, na Mungu mwenyewe. Neno, mstari wa 1. Nuru, mstari, angalau kwa mstari wa 7 na 8. Kufanyika mwili kwa upande wa Nuru, mstari wa 9. Kufanyika mwili kwa upande wa Neno, mstari wa 14.

Na Neno akawa mwili na akaishi kati yetu. Kuna nini kinaendelea na muundo huu wa chiasm? Chiasm hutumika kuunganisha kipengele cha fasihi, na kwa hivyo inakifanya kuwa kitu kimoja, lakini hakika, tukifuata mwelekeo, Nuru ya kweli inayokuja ulimwenguni, ile iliyoitwa Neno anayefanyika mwili, tunapata mada ya mwili wa Mwana wa Mungu wa milele. Na hiyo ndiyo dhana kuu kwa sehemu iliyobaki ya Injili ya Yohana.

Yohana anamaanisha nini kwa Neno na Nuru? Anamaanisha kitu sawa na kile tunachokielewa kama ofisi ya unabii ya Yesu. Tunatumia maneno kuwasilisha mawazo yetu, na ndivyo Mungu Baba anavyofanya. Alimtuma Mwanawe, Neno lake, nadhani Calvin alisema ujumbe wake, hotuba yake.

Ni sahihi kabisa. Mstari wa 17 unaeleza waziwazi. Unatufasiria.

Samahani, 18. Hakuna mtu aliyemwona Mungu. Mungu pekee aliye kando ya Baba, ndiye aliyemfunua.

Wanafunzi wa Injili ya nne na theolojia ya Yohana hutumia lebo, mfunuaji wa Mungu. Yesu ndiye nabii mkuu. Yeye ndiye mfunuaji mkuu wa Mungu, anayemtambulisha katika tabia yake, kwa maneno yake, katika miujiza yake.

Yohana anaziita ishara. Kwa kawaida Yesu anaziita kazi. Yesu ndiye mfunuaji wa Mungu asiyeonekana.

Yeye ni Neno la Mungu, hotuba yake kwa wanadamu. Hakika, hii inaendana na ofisi ya unabii ya Yesu. Hakika, yeye ni zaidi ya nabii.

Yeye ni Neno wa milele anayemjulisha Mungu kama hajawahi kutokea, mfano tofauti unaomaanisha kitu kile kile kama kwamba yeye ni nuru. Nuru huangaza vitu ili tuweze kuviona. Hakika, Yesu ndiye nuru ya ulimwengu.

Anawaangazia wanadamu. Zaidi ya yote, tunaona hilo katika sura ya 9, na nitazungumzia hilo katika muda mfupi tutakapojadili maneno ya Kristo ya Mimi ni. Lakini Yesu, picha za Neno, Neno na nuru, anamzungumzia kama mfunuaji wa Mungu.

Kwa upande wa nuru, nuru ya kweli, inayotoa nuru, ilikuwa ikija ulimwenguni. Nuru ya kweli, inayowaangazia kila mtu, ilikuwa ikija ulimwenguni. Ulimwengu unaonekana kama giza.

Katika Yohana, hiyo ina maana ya kutokumjua Mungu na mwenye dhambi. Yesu ndiye nuru. Yeye ndiye ukweli mtakatifu wa Mungu, yule anayemfunua Mungu ili watu waweze kumjua Baba asiyeonekana.

Mengi zaidi yanaweza kusemwa. Mada nyingi kuu za injili ya nne zinaletwa hapa katika utangulizi. Lakini kwa madhumuni yetu hivi sasa, Yesu ni zaidi ya nabii tu.

Yeye ni Neno la Mungu ambaye kwa kweli alimfunua Mungu katika uumbaji. Mstari wa 4 unafundisha kile tunachokiita ufunuo wa jumla. Ndani ya Neno, katika Logos, kulikuwa na uzima.

Kila matumizi ya Zoe katika injili ya nne yanazungumzia uzima wa milele. Uzima wa milele wa Mungu mwenyewe ulikuwa ndani ya Logos, katika Neno. Na mstari wa 3 unatuambia kwamba Mungu alitumia mamlaka ya Neno, au tunaweza kusema kwa usahihi Mwana, kuumba kila kitu.

Yohana anatumia lugha kamili. Vitu vyote viliumbwa kupitia yeye. Na bila yeye hakikuumbwa chochote kilichoumbwa.

Ndani ya Neno mlikuwa na uzima wa milele. Na uzima uliokaa ndani ya Neno pekee na uliodhihirishwa katika uumbaji wa Mungu ulikuwa nuru ya wanadamu. Tunaita hii kuwa ni uhalisia usio na upendeleo.

Inawaangazia wanadamu na huleta maarifa ya Mungu. Kwa hivyo, Yohana anaonyesha katika utangulizi, katika mistari mitano ya kwanza, kwamba nuru inang'aa gizani, na giza halikuishinda. Kwamba Yesu, ambalo ni jina la kibinadamu la kile ambacho Neno alikuja kuwa katika mwili wake, Neno, Mwana, Mwana wa Mungu aliyezaliwa kabla ya kuzaliwa, alimfunua Mungu katika vitu alivyoviumba kama Mungu.

Yeye ni wakala wa Mungu katika uumbaji. 1 hadi 5. Kwa hivyo, si jambo la kushangaza; inatarajiwa kwamba Neno aliyefanyika mwili anamfunua Mungu. Na tena na tena Yohana anaonyesha hilo.

Maneno ninayowaambia, Yesu anasema, si yangu. Anamaanisha kinyume na Baba. Ni maneno ambayo Baba alinipa niyaseme.

Na vivyo hivyo, matendo anayofanya, ambayo pia hunena, kwa kusema, yanamfunua Mungu. Ni matendo ambayo Baba alimpa kuyafanya, na kadhalika. Hiyo inatosha kuonyesha, tena, ni mada mbili za Johannian, Neno na Nuru, zinazomzungumzia Yesu, kweli kama nabii, lakini kama zaidi ya nabii.

Yeye mwenyewe, katika tabia yake, katika mahubiri yake, na katika ishara zake, anamfunua Mungu kama hajawahi kutokea hapo awali. Katika sura ya 7, polisi wa hekalu wanatumwa kumkamata Yesu. Wanarudi mikono mitupu.

Viongozi wa Kiyahudi hawafurahii. Tatizo lako ni nini? Yuko wapi? Hajawahi mtu kuzungumza kama mtu huyu. Je, wewe pia umedanganywa, kama umati huu wa watu, umati huu? Wako chini ya laana.

Hata watu waliotumwa kumkamata Yesu hawawezi kuvumilia. Yeye ni mwingi kupita kiasi. Yeye ndiye mfunuaji wa Mungu.

Pia anamfunua Mungu katika maneno ya Mimi Ndimi. Katika Agano la Kale, na Yohana mwenyewe, Mbatizaji, nabii mkuu wa Agano la Kale katika Agano Jipya, kwa kusema. Walinyoosha mikono yao na kusema, asema Bwana, msemaji wa Mungu.

Yesu anasema, Mimi ndiye. Anazungumza kwa niaba ya Mungu katika nafsi ya kwanza. Kwa hivyo ni dai la uungu.

Kuna misemo saba ya Mimi Ndimi. Hoja yangu hapa ni kwamba Mimi Ndimi humwonyesha Yesu kuwa nabii na zaidi ya nabii. Yeye ni nabii wa kimungu-mwanadamu.

Anaposema, Mimi Ndiye, Mungu hunena. Ni nani awezaye kusema kwa niaba ya Mungu kuliko Mungu? Anaposema, Mimi Ndiye, hunena kama Mungu-mwanadamu, akielezea kikamilifu ujumbe wa Mungu katika usemi wa mwanadamu, na si usemi tu, katika maisha ya mwanadamu. Kwa hivyo, angeweza kusema katika sura ya 14, Je, nimekuwa pamoja nanyi kwa muda mrefu hivi na hamjui ya kuwa Baba yu ndani yangu nami ni ndani ya Baba? Je, hamjaona maisha yangu, anasema? Ninamfunua Baba .

Tunaishi pamoja kama watu wa Uungu. Ninapata uwanja hapa , na theolojia yangu ya kimfumo inanishinda. Misemo Saba ya Mimi Ndimi.

Kwa mpangilio, Yesu anaonyesha, Mimi ndimi mkate wa uzima, sura ya 6. Mimi ndimi nuru ya ulimwengu, kwa kweli, katika sura zote mbili 8 na 9. Mimi ndimi lango la kuingia zizini la kondoo, sura ya 10. Mimi ndimi mchungaji mwema anayetoa uhai wake kwa ajili ya kondoo wake, vivyo hivyo sura ya 10. Mimi ndimi ufufuo na uzima, sura ya 11.

Sura ya 15, Mimi ndimi mzabibu wa kweli, lakini katika 14, moja ya misemo saba ya Mimi Ndimi ni, Mimi ndimi njia na kweli na uzima. Yohana ni mwalimu mzuri sana. Kwa neema anafupisha mafundisho ya Mimi Ndimi saba katika msemu mmoja.

Kwa sababu kuna I Am saba, lakini maana tatu tofauti tu, yaani, baadhi yao husema, hutoa maana sawa. Na Yesu anaposema, Mimi ndimi njia na kweli na uzima, mtu haji kwa Baba, ila kwa njia yangu, anamaanisha yeye ndiye njia, Mwokozi pekee.

Yeye ndiye ukweli, mfunuaji wa Mungu, na yeye ndiye uzima, mtoaji wa uzima wa milele. Nilishindwa kusema nilipoangalia utangulizi, na ningepaswa kusema si tu kwamba Yesu ndiye mfunuaji wa Mungu kabla ya kuzaliwa, lakini katika mstari wa 3, yeye ndiye mtoaji wa uzima kabla ya kuzaliwa. Yeye ndiye wakala wa Baba katika uumbaji.

Anaipa uhai kila kitu kabla ya kuwa mwili, kwa hivyo tena, jinsi alivyostahili kuwa mtoaji wa uzima katika mwili, akiwapa uzima wa milele wote wanaomwamini. Kwa hivyo, katika msemu mmoja katika 14.6, Yesu anafupisha maana ya misemo yote saba. Kwa kweli, Yesu ni nabii na zaidi ya nabii.

Yeye ni Mungu aliyefanyika mwili, anayemfunua Mungu katika ofisi yake ya unabii kama Mungu hajawahi kufunuliwa hapo awali. Nitapitia katika Mimi ni wa . Kwanza, katika muktadha wake, katika Yohana 14:6, Yesu alizungumzia nyumba ya Baba yake ya mbinguni yenye vyumba vingi.

Na kisha katika 14:6, anasema, Mimi ndimi njia. Neno njia ni neno la Kigiriki, odos . Linamaanisha njia au barabara. Labda kutafsiri barabara kunatusaidia kuona taswira.

Baba ana nyumba hii mbinguni, na njia ya kwenda kwenye nyumba hiyo si nyingine ila Mwana. Mwana ndiye njia ya kwenda kwenye nyumba ya mbinguni ya Baba. Maana yake ni kwamba yeye ndiye mwokozi pekee wa ulimwengu.

Ni neno moja tu ninalosema lina maana hiyo hiyo, na hilo liko katika sura ya 10 na mstari wa 7. Mimi ndimi mlango wa kondoo, Yesu anasema. Ikiwa 14:6 inatumia taswira hiyo ya nyumba ya mbinguni na njia moja inayoelekea huko, yaani Mwana wa Mungu, sura ya 10 na mstari wa 7 tumia taswira ya kidunia ya zizi la kondoo, taswira ya watu wa Mungu, ya kanisa ukitaka. Mimi ndimi mlango wa kuingia zizini la kondoo, Yesu anasema.

Anamaanisha nini? Yeye ndiye mwokozi. Hakuna njia nyingine ya kuwa kondoo wa Mungu isipokuwa kupitia Mwana wa Mungu. Yeye ndiye mwokozi wa ulimwengu, akiwa na picha ya kidunia, lango la kuingia zizini mwa kondoo, na picha ya mbinguni, barabara ya kuelekea kwenye jumba la mbinguni la Baba lenye vyumba vingi, ukitaka.

Yote haya ya I am na maana zake yametolewa na Yesu, nabii mkuu wa Mungu. Maana iliyoenea zaidi kati ya saba ya I am , 1, 2, 3, 4, 5, naweza kuhesabu 14.6 mara tatu kwa hivyo inazidishwa kwa kuwa inatoa maana zote tatu. Kwa maneno mengine, katika mengine manne ya I am kando ya 14:6, Yesu anawasilishwa kama mtoaji wa uzima.

Kwa mara nyingine tena, katika sura ya 1 na mstari wa 3, alivipa vitu vyote uhai, na hakukuwa na kitu kilichokuwepo isipokuwa yeye aliyetoa uhai. Alikuwa ndiye mtoa uhai kabla ya uumbaji. Sasa, yeye ndiye mtoa uhai baada ya uumbaji.

Tunaona hilo katika mambo haya tofauti ninayosema. Anasema, Mimi ndimi mkate wa uzima, na kisha anaionyesha kwa kuzidisha mikate na samaki. Kwa kweli, kwanza, aliwalisha wale 5,000, kisha akasema, Mimi ndimi mkate wa uzima.

Maneno yote mawili, ishara zote mbili, yanawalisha watu 5,000, nami nasema, Mimi ndimi mkate wa uzima. Onyesha kwamba hata kama mkate unavyodumisha maisha yetu ya kimwili, Yesu ndiye riziki, ukitaka, ya uzima wa kiroho. Yeye ndiye mtoaji, mtoaji wa uzima wa milele. Mimi ndimi mchungaji mwema.

Ninawajua kondoo wangu, wao wananjua, na hapa, natoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo wangu. Hakuna mtu aninyang'anyaye, sura ya 10. Nina mamlaka kutoka kwa Baba ya kuutoa na kuuchukua tena.

Ninawapa kondoo wangu uzima wa milele, nao hawataangamia kamwe. Yeye, kama yule anayekufa na kujifufua mwenyewe, cha kufurahisha ni kwamba katika Yohana 2 na 10 pekee, ndivyo ilivyo katika Biblia nzima, kama yule anayekufa na kujifufua mwenyewe, Yesu ndiye mchungaji mwema anayewapa kondoo wake uzima wa milele. Yeye ndiye mtoaji wa uzima.

Je, hili liko wazi kiasi gani? Mimi ndiye ufufuo na uzima, anasema, naye anamfufua rafiki yake Lazaro kutoka kwa wafu. Hapana, Bwana, usifanye hivyo. Atanuka, mmoja wa dada anasema. Yesu, usijali kuhusu hilo, Yesu anasema, na ni zuri sana.

Harufu ya kifo ya mwanadamu imewekwa katika mstari uleule na utukufu wa Mungu. Sikukuambia ukiamini, utaona utukufu wa Mungu? Ni nzuri sana. Kuna injili kwetu katika hotuba ya Yohana, Bwana, mdomo wake unanuka.

Wanajua kile ambacho maiti huyo alinukia, lakini hakunusa kwa sababu rafiki yake Yesu alimfufua kutoka kwa wafu. Haikuwa ufufuo wa kieskatolojia. Mara ya mwisho tulipoangalia, Lazaro hakuwa akitembea Mashariki ya Kati, lakini alikufa tena; ilikuwa ni onyesho la nguvu ya miujiza ya Mungu.

Kwa kweli, ni hivyo tu, katika sura ya 12, Lazaro anapokuja kwenye karamu hii, viongozi wa Kiyahudi wamekasirika sana kwa sababu yeye ni mtu anayeishi na mwenye ushahidi wa kuomba msamaha. Kwa hivyo, wanatoa hati ya kifo kwa Lazaro na Yesu. Wavulana hao hawataamini kamwe.

Hakuna kiasi cha maneno au matendo ambayo Yesu angeweza kufanya ili kuwashawishi. Mioyo yao imekasirika sana dhidi yake. Hata hivyo, anaendelea kuwapinga, na katika neema, hatimaye, huzaa matunda, kama nilivyosema katika Matendo 6, ambapo wengi hata makuhani walimwamini Yesu.

Yesu ndiye mtoaji wa uzima. Yeye ndiye mkate wa uzima, mchungaji mwema anayewapa kondoo wake uzima. Yeye ndiye ufufuo na uzima wa sasa.

Yeye ndiye mzabibu unaoyapa matawi uzima. Naye ndiye njia, kweli, na uzima. Niliokoa ili kudumu maana ya mawili kati ya saba niliyo nayo ambayo yanahusiana kwa karibu zaidi na Yesu kuwa nabii.

Wote wana uhusiano. Yeye ndiye anayesema, Mimi ndiye. Lakini huyu anamzungumzia kama mfunuaji halisi wa Mungu, mada inayoonyeshwa tena katika utangulizi, ambapo Yesu ndiye nuru, nuru ya kweli inayokuja ulimwenguni.

Mimi ndimi njia, na kweli, 14:6. Hiyo ina maana kwamba Yesu ndiye anayeleta ukweli wa Mungu, hasa katika maneno yake na pia katika matendo yake na katika tabia yake, ili kumfunua Mungu kama hapo awali. Lingine ninalosema linalofanya kazi hiyo

vizuri sana liko katika sura ya 9, uponyaji wa kipofu. Katika sura ya 8, Yesu alisema, Mimi ndimi nuru ya ulimwengu pia.

Lakini katika sura ya 9, anamponya mtu aliyezaliwa kipofu. Kabla hajafanya hivyo, anasema katika mstari wa 5, maadamu niko ulimwenguni, mimi ni nuru ya ulimwengu. Yesu ndiye mfunuaji wa Mungu.

Hapa, anaonyesha kwa ishara, akimponya mtu aliyezaliwa kipofu. Kwa kukiri kwa mtu huyo mwenyewe, jambo kama hilo halijawahi kusikika. Sidhani kama tuna mfano wowote wa hilo katika Agano la Kale.

Hili ni jambo gumu. Na Yesu alifanya hivyo. Mtu huyo anakuwa tena aibu kwa viongozi wa Kiyahudi.

Na wanajua kwamba Yesu ni mwenye dhambi. Mtu huyo ameshtuka sana. Unazungumzia nini? Hatujawahi kusikia jambo kama hilo.

Unawezaje kusema yeye ni mwenye dhambi? Lazima awe ametoka kwa Mungu ili afanye hivi. Na anawajibu kwa ukali. Yohana 9 anadondosha kejeli.

Ni jambo la kejeli zaidi ambalo umewahi kusikia. Kipofu hakuwa na faida ya Helen Keller, Braille, au mbwa wa kuongoza. Alikuwa na zipu.

Na ingekuwa ni kutokuwa na elimu kabisa. Na huyu kipofu wa zamani ambaye hakuwa na elimu anawapinga wasomi na viongozi wa Israeli na kuwashinda. Kwa sababu kama ni mwenye dhambi au la, sijui.

Lakini jambo moja najua, ingawa nilikuwa kipofu, sasa naona. Yohana 9 inadondosha kejeli. Mtu aliyezaliwa kipofu, ambaye hana elimu, ambaye hajui kusoma, anamjua Yesu.

Na tofauti na wazazi wake, ambao hawakuweza kusema kwa kuogopa viongozi wa Kiyahudi kuwafukuza kutoka katika sinagogi, jamaa huyu anajiweka nje kwa sababu atamtetea Yesu. Ni jambo la ajabu. Inavyoonekana, Mafarisayo wanaamini hadithi zile zile ambazo wanafunzi wanaamini.

Ni nani aliyetenda dhambi, mtu huyu au wazazi wake, hata azaliwe kipofu? Na Yesu anasema, hakuna hata mmoja. Hii ni nafasi ya utukufu wa Mungu. Ninasema mimi ni nuru ya ulimwengu, na hii ndiyo muujiza, ishara nitakayofanya. Nao wakamwambia mtu huyo, ulizaliwa katika dhambi kabisa.

Unathubutuje kujaribu kutufundisha? Na Yohana anasema mtu anapaswa kukufundisha kwa sababu uko gizani. Uko gizani kabisa na humwelewi Bwana Yesu Kristo.

Mwisho wa sura ni wa kejeli sana. Loo, Yesu anamtafuta mtu huyo. Inanikumbusha Mungu akiwatafuta Adamu na Hawa baada ya kuanguka.

Hakuwahi kumuona Yesu hapo awali kwa sababu alikuwa kipofu. Alifanya kile Yesu alichosema, akaenda akanawa katika bwawa la Siloamu, na akarudi akiona kwamba Yesu hayupo. Sasa Yesu anamwona mtu huyo na kusema, Yesu anasema, unaniamini? Anasema, nielekeze tu upande sahihi, nami nitaamini.

Anasema mimi ni Yesu ninayezungumza nawe. Na maneno haya ni mazuri sana. Mimi, Bwana, naamini.

Akamsujudia. Kisha Yesu akasema, kwa ajili ya hukumu, nimekuja ulimwenguni ili wale wasioona wapate kuona. Na wale wanaoona wapate kuwa vipofu zaidi ya mara moja.

Anasema sikuja ulimwenguni kwa ajili ya hukumu. Nilikuja ulimwenguni kuwaokoa wenye dhambi. Hapa, neno hukumu linamaanisha kufanya utengano.

Nuru ya ulimwengu, mfunuaji wa kweli wa Mungu, huwaangazia watu kwa maneno yake na matendo yake. Na kuna majibu mawili. Kwa bahati mbaya, mpangilio katika utangulizi ni kwamba mwitikio usioamini humtangulia yule anayeamini.

Mistari ya 9 na 10 inaonyesha kutokuamini, na 11 na 12 inaonyesha imani. Hapa, Yesu alikuja ili wale wasioona wapate kuona na wale wanaoona wawe vipofu. Mwanzo wa kauli unaweza kutafsiriwa kihalisi, lakini si mwisho.

Hakuna kumbukumbu ya Yesu kupofusha mtu. Yesu anazungumza kiroho. Alikuwa ili wale wanaoona hitaji lao la kiroho katika nuru yake, nuru ya ulimwengu, waweze kumgeukia na kuokolewa na kuamini.

Na wale wanaokataa kuona katika nuru yake wanaweza kupofushwa. Kubadilisha mifano, wanaweza kuwa wagumu katika dhambi na upinzani wao. Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa karibu naye walisikia mambo haya na kusema, je, sisi pia ni vipofu? Sisi si wa kiroho, sivyo? Sisi ni wakubwa, sivyo? Yesu alisema, kama ungekuwa kipofu, kama ungeona umaskini wako wa kiroho, upofu wako wa kiroho katika nuru yangu, ungenigeukia na kuamini, na usingekuwa na hatia.

Lakini sasa kwa kuwa mnasema tunaona, mbali nami, nuru ya ulimwengu, hatia yenu inabaki. Mmekuwa wagumu katika dhambi zenu. Maneno magumu kweli, lakini huu ndio ukweli wa Mwana wa Mungu.

Yesu ndiye nabii mkuu. Mmesikia ikisemwa, lakini mimi nawaambia, akizidisha na kusahihisha mafundisho ya viongozi wa Kiyahudi, hasa Mafarisayo. Yeye ni zaidi ya nabii.

Yeye ndiye neno na mfunuaji wa Mungu, neno na nuru kutoka Yohana 1. Anafanya maneno ya Mimi ni na hunena katika nafsi ya kwanza kwa ajili ya Mungu. Nafasi ya Yesu yenye sehemu tatu inahusisha kuwa kwake nabii, kuhani, na mfalme. Vipi kuhusu ukuhani wa Yesu? Nilitaja hapo awali, Mungu alikuwa na tatizo.

Bila shaka, nazungumza kuhusu Mungu kwa heshima. Ili kuwa mfalme, mtu alipaswa kutoka katika kabila la Yuda kupitia Daudi. Ili kuwa kuhani, mtu alipaswa kutoka katika kabila la Lawi kupitia Haruni, ndugu yake Musa.

Yesu alitoka Yuda. Hilo lilimfanya astahili kuwa mfalme. Mambo mengine yakiwa sawa, wazao wengi wa Yuda hawakuwa na mambo mengine aliyoyafanya.

Lakini vipi kuhusu ukuhani? Hakutoka Lawi. Hawezi kutoka makabila mawili. Kwa hivyo Bwana mwema anafanya nini? Anabuni ukuhani mwingine.

Ni ukuhani wa kipekee sana. Una watu wawili tu ndani yake, Melkizedeki na Yesu. Melkizedeki, mtu huyu wa ajabu, anajitokeza na kutoka katika rekodi ya Biblia katika Mwanzo 14.

Baada ya kurudi kwa Ibrahimu, tunasoma katika mstari wa 17, baada ya kushindwa kwa Kedorlaoma na wafalme waliokuwa pamoja naye, mfalme wa Sodoma alitoka kwenda kumlaki Ibrahimu katika bonde la Shawe, ambalo ni bonde la mfalme. Na Melkizedeki, mfalme wa Salemu, akaleta mkate na divai. Hilo halimaanishi Meza ya Bwana.

Ilikuwa chakula na kinywaji cha kawaida wakati huo. Alikuwa kuhani wa Mungu Aliye Juu Sana. Hatujui jinsi alivyopata kuwa kuhani.

Hatujui jinsi alivyokuja kuwa mfalme. Kama ninavyosema, anaonekana kwa njia ya ajabu. Hakuna ukoo unaotolewa, na hilo linamweka kuwa mfano mzuri wa Kristo, kwa sababu Waebrania 7 ingeweza kusema, bila baba wala mama, bila ukoo, maana imeandikwa.

Yeye si Yesu. Waebrania 7 inatuambia kwamba inaposema, kama Mwana wa Mungu, anabaki kuhani milele. Yeye ni mtu wa kihistoria ambaye ni mfano, mfano wa Kristo katika matendo.

Melkizedeki, mfalme wa Salemu, alikuwa kuhani wa Mungu Aliye Juu Sana, naye akambariki Ibrahimu na kusema, Abarikiwe Abramu, jina lake halijabadilishwa bado, na Mungu Aliye Juu Sana, Muumba wa mbingu na nchi. Na abarikiwe Mungu Aliye

Juu Sana, aliyewatia adui zako mikononi mwako. Abramam akampa sehemu ya kumi ya kila kitu.

Hayo ndiyo yote tunayojifunza kuhusu Melkizedeki hadi Zaburi 110, zaburi ya kimasihini. Na kama uelewa wangu ni sahihi, ni zaburi ya kimasihini ya kipekee, pekee. Yaani, inaonekana kuzungumzia kuja kwa wakati ujao, kuanzia mwanzo hadi mwisho.

Ikiwa hilo ni kweli, lina uhusiano gani na historia ya Israeli? Zaburi zingine zote zinazungumzia muktadha wa Israeli, na wakati mwingine pia zinazungumzia wakati ujao kwa njia nyingi tofauti, kama Bruce Waltke alivyoonyesha katika maandishi na kanda zake za video, ninaelewa, kuhusu kitabu cha Zaburi. Jibu ni kwamba, kama kingekuwa cha kinabii kabisa, kingewapa tumaini kuhusu wakati ujao. Lakini kwa vyovyote vile, Zaburi 110, mstari wa 1, Bwana anamwambia Bwana wangu, Daudi mfalme anazungumza.

Kila Mwisraeli mwingine alikuwa na mabwana wawili, Daudi mfalme na Mungu mbinguni. Daudi ana mmoja tu, kwa hivyo hii inachanganya tangu mwanzo. Na Bwana wa pili wa Daudi ni mtu wa kimasihini.

Bwana alimwambia Bwana wangu, Keti mkono wangu wa kuume, mahali pa heshima na mamlaka kuu, hata nitakapowafanya adui zako kuwa kiti cha miguu yako. Mstari unaonukuliwa mara kwa mara katika Agano Jipya kuhusu Yesu katika kuinuliwa kwake mkono wa kuume wa Mungu kama mfalme. Kisha, katika mstari wa 4, Bwana ameapa wala hatabadilisha mawazo yake; wewe ni kuhani milele kwa mfano wa Melkizedeki.

Yule anayekuja ambaye atakuwa mfalme, ambaye Bwana atampigania, Zaburi 110, katika kuwashinda maadui zake, pia ni kuhani, si kwa mfano wa Lawi au Haruni, bali kwa mfano wa Melkizedeki. Mungu ameanzisha ukuhani mwingine ili kushinda tatizo la mahitaji ya kikabila ili mwanawe aweze kuwa mfalme kutoka Yuda na kuhani, si kutoka kwa Lawi au Haruni, bali kuhani kwa mfano huu wa Melkizedeki.

Unawezaje kuwa kuhani kwa utaratibu huo? Kwa kiapo. Kwa kiapo hiki. Bwana ameapa wala hatabadilisha mawazo yake.

Wewe, yule ajaye, mfano wa kimasihini, ni kuhani milele. Hilo linalingana na mwana wa Daudi na Sulemani, ambao walikuwa makuhani na wafalme milele kwa mfano wa Melkizedeki. Hakuna mfalme wa kibinadamu anayekidhi mahitaji haya.

Kuhani hutimiza mahitaji haya, lakini Yesu anatimiza. Waebrania 7 ni maelezo marefu ya jinsi Melkizedeki alivyo mfano, mfano wa kihistoria wa Mwana wa Mungu, ambaye si tu kwamba ni nabii mkuu na wa mwisho wa Mungu, ambaye si tu kwamba ni Mfalme wa wafalme na Bwana wa mabwana bali pia ni kuhani milele kwa mfano

wa Melkizedeki. Huduma hii ya ukuhani inahusisha nini? Nimefurahi kwamba uliuliza swali hilo, darasa.

Inahusisha mambo mawili: upatanisho na maombezi. Waebrania 9, mistari ya 10 na 11. Lakini Kristo alipotokea, akiwa kuhani mkuu wa mambo mema yaliyokuja, aliingia mara moja tu katika patakatifu, akapitia hema iliyo kubwa na kamilifu zaidi, isiyofanywa kwa mikono, yaani, isiyo ya uumbaji huu.

Inamaanisha mbingu, uwepo wa Mungu, si kwa njia ya damu ya mbuzi na ndama, bali kwa njia ya damu yake mwenyewe, hivyo kupata ukombozi wa milele. Kazi ya kuhani huyu, ambaye ni kuhani na dhabihu pekee, inahakikisha ukombozi wa milele. Yeye ambaye ukuhani wake ni wa milele anatimiza ukombozi wa milele kwa watu wote wa Mungu, kwa yeyote atakayemwamini.

Hili linashangaza. Ndiyo, ni kweli, lakini ni kweli kwa sababu kuhani huyu ni Mungu na mwanadamu katika mtu mmoja. Na anafanya upatanisho.

Tutafungua mada ya upatanisho kwa undani zaidi katika mihadhara yetu ijayo tunapozungumzia matendo, matendo ya kuokoa ya Kristo, matendo yake, ambayo moyo na roho yake ni kusulubiwa kwake, vilivyounganishwa na ufufuo wake. Au vipi kuhusu Waebrania 10:11 hadi 14? Na kila kuhani husimama kila siku, kila kuhani wa Lawi, akitoa dhabihu zile zile mara kwa mara, ambazo haziwezi kuondoa dhambi kamwe. Lakini Kristo alipokwisha kutoa dhabihu moja kwa ajili ya dhambi milele, aliketi mkono wa kuume wa Mungu, akionyesha mwisho wa kazi yake, kwamba sadaka yake ya ukuhani imekwisha.

Tangu wakati huo akingoja hata adui yake afanywe kuwa kiti cha miguu yake, maana kwa toleo moja, hapo ndipo tena, kwa toleo moja, amewakamilisha milele wale wanaotakaswa. Ninapenda Waebrania 10:14. Unaweza kuwatambua watu wa Mungu.

Wao ni wale wanaotakaswa. Hawajakamilika, lakini Mungu anafanya kazi katika maisha yao. Nao wanaishi maisha ya imani, na wataishi maisha ya toba, wakiacha dhambi zao kama Mungu anavyofanya kazi katika maisha yao.

Wao ni wale wanaotakaswa. Loo, wao ni watakatifu wa Mungu kwa neema kupitia imani. Lakini si hivyo tu, Mungu anafanya kazi ndani yao, na inaonekana wazi katika maisha yao.

Wanakiri dhambi zao. Wanamfuata Bwana. Wanampenda Bwana.

Wanaishi kwa ajili ya Bwana. Kikamilifu? Kamwe. Lakini wanatakaswa.

Na kwamba kutafuta utakaso ndio msingi wa kukubaliwa kwao na Mungu, sivyo? Si sahihi. Huu ndio msingi wa kukubaliwa kwao na Mungu. Kwa toleo moja, yeye, Mungu-mtu, Bwana Yesu, amewakamilisha milele wale wanaotakaswa.

Unaweza kuwatambua kwa kufuata kwao utakatifu, lakini hiyo si msingi wa kukubaliwa kwao na Mungu. Mungu amewakubali kwa sababu kuhani mkuu mkuu, Bwana Yesu Kristo, ambaye ni kuhani bora katika ofisi yake ya ukuhani, kwa toleo moja, amewakamilisha milele. Ukimwamini Bwana Yesu Kristo, Mungu anakukubali na hata kukataa kamwe.

Hakika, hii ni motisha kubwa ya kumpenda, kumwabudu, kumtumikia, na kuishi kwa ajili yake kwa mioyo yetu yote. Huduma ya ukuhani ya Yesu katika sehemu ya ofisi yake yenye sehemu tatu, nabii, kuhani, na mfalme, pia ni ile ya maombezi. Warumi 8:34 inasema, Ni nani atakayewahukumu watu wa Mungu? Naam, nimesoma vifungu vya kuzimu kwa kina na kuandika vitabu kadhaa.

Nitaacha tu hilo kwenye fundisho la kuzimu. Na naweza kukuambia ni nani atakayekuwa mwamuzi katika siku ya mwisho. Katika takriban nusu ya vifungu, ni baba.

Katika takriban nusu ya vifungu, ni mwana. Kama ningelazimika kutoa taarifa kamili ya kimfumo, ningesema kwamba kwa kuwa Mungu hawezi kutenganishwa, ingawa Biblia haisemi kamwe, ni Utatu Mtakatifu ndiye mwamuzi. Lakini kimaandishi, nusu ya wakati ni baba, na nusu ya wakati ni mwana.

Ni nani atakayewahukumu? Mwana? Loo, mwana hatawahukumu watu wake. Kwa sababu Kristo Yesu, ingawa ndiye mwamuzi, yeye si mwamuzi wetu kwa maana hii. Ni nani atakayewahukumu? Kristo Yesu ndiye aliyekufa.

Zaidi ya hayo, ni nani aliyefufuliwa. Yuko mkono wa kuume wa Mungu. Ambaye kwa kweli anatuomba.

Warumi 8:34. Hakimu wa dunia yote, pamoja na Baba, ndiye mwokozi wetu, si hakimu wetu. Alikufa badala yetu.

Alifufuka, akituhakikishia uzima wa milele. Yeye anayeketi mkono wa kuume wa Mungu. Na anayetoa sadaka yake mbele za Mungu.

Na anaomba atuokoe. Mungu asifiwe kwa ajili ya mkombozi kama huyo. Ambaye ni kuhani mkuu mkuu, kweli.

Katika maisha ya Yesu, tunaona tukio linaloonyesha kazi hii ya maombezi. Katika Luka 22:31 na kufuatia, Yesu alisema, Simoni, Simoni, tazama, Shetani aliwataka ninyi ili awapepete. Inamaanisha ninyi wanafunzi, ni wingi katika Kigiriki.

Kama ngano, hatujui hasa maana ya kuchuja huko, lakini si vizuri. Sawa, atawatikisa hapa.

Hatujui hasa jinsi picha hiyo inavyotumika, lakini ni mbaya. Shetani anataka kudhuru. Angalia kwamba Shetani analazimika kuomba.

Lazima aje na kumwomba Kristo, katika hali hii. Ili awapepete kama ngano. Lakini nilikuombea wewe, Petro pekee.

Kwamba imani yako isishindwe. Na utakapogeuka tena, hiyo ina maana ya kushindwa. Yesu anamaanisha nini? Kwamba huenda usishindwe hatimaye.

Nilikuombea. Simoni, Simoni, tazama, Shetani alidai kuwapata, ili awapepete—nyinyi nyote, kama ngano.

Lakini nilikuombea wewe, Petro, mmoja, ili imani yako isitindike. Na utakapogeuka tena, waimarisha ndugu zako. Petro haelewi, la sivyo hataamini katika hatua hii kwa kujiamini kwake kupita kiasi.

Bwana, niko tayari kwenda nawe, gerezani na kifoni. Yesu alisema nakuambia, Petro, jogoo hatawika leo mpaka utakaponikana mara tatu kwamba hunijui. Wote wanaweza kukukana.

Sitakukana kamwe. Blah, blah, blah, blah. Loo, Peter.

Na Yesu anawafundisha somo gumu. Kwa sababu mara tatu Petro anamkana Bwana. Ni jambo la kushangaza sana.

Sio kikosi cha walenzi wa gereza wanaompiga kwa saa nyingi. Unajua, wanaume 20. Ni wanawake wadogo watumwa.

Hukuwa pamoja naye? Hapana, simjui. Kwa usemi wako, tunaweza kukuambia unatoka Galilaya. Ulikuwa pamoja naye, sivyo? Anajilaani.

Anamkana Yesu mara tatu. Loo, neno langu, Petro.

Petro alianguka kweli. Lakini si kabisa. Kwa sababu Yesu alimwombea.

Kwamba imani yake inayotetemeka haingeshindwa kabisa ni maana ya maneno yasiyoeleweka katika Yohana 21. Mara tatu, Yesu anamfanya Petro afanye mazoezi ya kukiri.

Kukiri Kristo. Alichokataa kwa kukana. Inasema, Petro, unanipenda? Mara ya tatu.

Petro anahuzunika, Yohana anaandika. Hiyo ni mara ya tatu Yesu aliposema, unanipenda. Kwa nini? Yesu anamleta katika toba ngumu.

Lakini alitubu. Na Mungu alimtumia kama kiongozi mwenye nguvu katika kanisa la kwanza. Mungu alidhibiti ushujaa wake, majivuno yake, na kujiamini kwake.

Alitumia vipawa vyake. Anabaki kuwa kiongozi. Lakini kiongozi aliyenyenyekeswa na kushindwa kwake mwenyewe.

Na ninashukuru kwa urejesho wa Kristo. Kuifanya upya imani yake. Simoni, Simoni, nilikuombea ili imani yako isitindike kabisa.

Na mtakaporudi kwangu na kwa Bwana, waimarisheni ndugu zenu. Hakika, alifanya hivyo.

Petro mwenye majivuno alinyenyekeswa. Na Bwana alimtumia kwa njia ya ajabu. Kumtumikia Bwana na Mwokozi wake.

Tumezungumzia ofisi mbili kati ya tatu. Acha nishughulikie kwa ufupi ufalme. Tayari katika Mwanzo 49:8 hadi 12.

Mungu anaahidi kwamba fimbo ya enzi haitaondoka Yuda. Yaani, ufalme wa Israeli utakuja kupitia kabila na ukoo wa Yuda. Israeli haikukosea kuomba mfalme, kama mataifa.

Walikosea kumkataa Bwana kama mfalme wao. Na kumkubali mfalme kama mataifa badala ya Bwana. Nia yao ilikuwa mbaya.

Hawakutaka Bwana awatawale. Kupitia mfalme wa kidunia. Kama Kumbukumbu la Torati lilivyoagiza.

Katika Zaburi ya 2, Mungu anaahidi kutuma mfalme. Tunaona pia katika Zaburi ya 110. Keti mkono wangu wa kuume hata nitakapowafanya adui zako kuwa kiti cha miguu yako.

Isaya 9 ni nzuri sana. Katika kifungu cha kimasihi, kinachotawala ni lugha hii ya utawala, ya ufalme. Ufalme.

Isaya 9:6. Kwa maana kwa ajili yetu mtoto amezaliwa, tumepewa mwana, na uweza wa kifalme utakuwa begani mwake. Atatawala. Jina lake litaitwa Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, Mfalme wa Amani, Mtawala.

Kuongezeka kwa utawala wake na amani hakutakuwa na mwisho. Katika kiti cha enzi cha Daudi na juu ya ufalme wake ili kuuthibitisha na kuutegemeza kwa haki na haki tangu sasa na hata milele. Hili halitakuwa jambo la kibinadamu tu kwa sababu wivu wa Bwana wa majeshi utatenda hivi.

Mungu aliahidi kumtuma mfalme wa kimasihi. Tumeona tayari kutoka 2 Samweli 7:14. Atakuwa kuhani kutoka viunoni mwa Daudi, kutoka ukoo wake.

Na Mungu atampa ufalme wa milele. Huu ni ufalme wa Bwana Yesu Kristo. Ufalme huo umeanzishwa katika huduma ya Yesu.

Yesu ndiye mfalme ambaye maneno na matendo yake huleta ufalme wa kiroho wa Mungu. Anahubiri mifano ya ufalme, Mathayo 13. Matendo yake, hasa kutoa kwake pepo kwa roho, huleta ufalme.

Mathayo 12:28. Ikiwa mimi natoa pepo kwa roho ya Mungu, basi ufalme wa Mungu umewajilia. Yesu ndiye mfalme, na ufalme mkuu wa Mungu katika Agano Jipya unaanzishwa katika huduma yake ya kidunia.

Anasema, Tubuni, ufalme wa Mungu umekaribia. Na anauonyesha kwa maneno na matendo. Ufalme unapanuliwa zaidi katika kuinuliwa kwa Yesu.

Katika kupaa kwake, Yesu anahama kutoka kwenye ulimwengu mdogo wa kidunia hadi ule wa mbinguni usio na kifani. Anaketi mkono wa kuume wa Mungu katika kutimiza Zaburi 110. Kwa mfano, mbinguni, juu sana ya kila tawala na mamlaka, nguvu na utawala, Waefeso 1, 20 na 21.

Sasa na milele. Yesu anapomimina roho juu ya kanisa siku ya Pentekoste, ufalme wa Mungu unapanuka kwa nguvu huku maelfu wakimjia Kristo.

Matendo 2:41, 47, 4:4. Petro anaelezea. Mungu alimtukuza mtu huyu mkono wake wa kuume, awe mtawala na mwokozi, ili awape Israeli toba na msamaha wa dhambi. Matendo 5:31.

Mungu huwaokoa wenye dhambi, Paulo anaandika, kutoka katika milki ya giza na kuwatafsiri katika, akinukuu, ufalme wa mwana ampendaye. Wakolosai 1:13 na 14. Hakika, ufalme huo unaanzishwa katika huduma ya Yesu duniani.

Imepanuliwa katika kuinuliwa kwake hadi mkono wa kuume wa Mungu anapomimina roho juu ya kanisa. Lakini ufalme utakamilika tu wakati wa kurudi kwake, yaani kuja kwake mara ya pili. Ingawa Yesu, katika huduma yake duniani, analeta ufalme, na unapanuka kwa kasi siku ya Pentekoste, utimilifu wa ufalme unangojea, nukuu, hadi Mwana wa Adamu atakapokuja katika utukufu wake na kuketi kwenye kiti chake cha enzi chenye utukufu.

Mathayo 25:31. Kisha malaika watatangaza, wakinukuu, kwamba ufalme wa dunia umekuwa ufalme wa Bwana wetu na wa Kristo wake. Naye atatawala milele na milele.

Ufunuo 11:15. Yesu atahukumu ulimwengu, akiwaalika waumini, akinukuu, kurithi ufalme huku akiwaachilia waliopotea kwenye adhabu ya milele. Mathayo 25:31 hadi 46.

Mwishowe, Yesu atanukuu, atamkabidhi baba ufalme, na kumalizia nukuu, 1 Wakorintho 15:24. Katika hotuba yetu inayofuata; tutaona jinsi kifungu kimoja, Waebrania 1, kinavyounganisha ofisi hizo tatu pamoja kwa njia nzuri na ya kujenga. Asante sana.

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Kazi ya Kuokoa ya Kristo. Hii ni kipindi cha 8, Ofisi Tatu za Kristo: Nabii, Kuhani, na Mfalme, Sehemu ya 3.